

Jerzy Ossowski

1910-1958

Absolwent Wydziału Nawigacyjnego z 1935 r., uczestnik wojennych konwojów, odznaczony Medalem Morskim PMH z potrójnym okuciem, kapitan żeglugi wielkiej.

Urodził się 10 kwietnia 1910 r. w Jekaterynosławiu¹. Choć skoczył PSM w 1935 r., uczniem był już na pewno w 1930 r. – wspominał o tym kolega Jerzy Oskar Stefanowski, opisując pożegnanie „Lwowa” po przeniesieniu jego wyposażenia na „Dar Pomorza”, co było „związane z pożegnalnym przedstawieniem w międzypokładzie «Lwowa», z którego także zachowało się zdjęcie (z tańczącym na nim Jurkiem Ossowskim z «odaliską» Berentem)”².

W 1931 r. został ze szkoły wyrzucony wraz z grupą kolegów z powodu strajku w obronie studenckiego Bratniaka, który powstał jeszcze w Tczewie i był akceptowany przez władze szkolne. W 1931 r. dyrektor Adam Mohuczy postanowił Bratniaka zlikwidować, w jego obronie wybuchł strajk. Strajkujących relegowano z uczelni – i tak wyleciał Jerzy Ossowski, Mieczysław Dukalski i oraz „odaliska” Berent, plus kilkunastu innych kolegów.

Poszedł wówczas do pracy w Polbrycie – był na „Warszawie” chłopcem okrętowym i młodszym marynarzem. W 1935 r. zdał egzaminy – najprawdopodobniej jako ekstern i został absolwentem Wydziału Nawigacyjnego PSM.

Stopniowo awansując, w 1937 r. został III oficerem, a 5 lutego 1939 r. otrzymał dyplom kapitana żeglugi małej.

Żonaty, mieszkał w Orłowie.

Jako II oficer 10 sierpnia 1939 r. zaokrętował na „Lecha” – na tym statku zastała go wojna i do 1945 r. pływał w konwojach jako I oficer na „Lechu”, „Lublinie”, „Lechistanie” i „Warszawie” (od września 1940 r. z dyplomem kapitana żeglugi wielkiej)³.

Do kraju wrócił w 1946 r. i pracował jako kapitan w Żegludze Polskiej, a po jej likwidacji w 1950 r. – w nowo utworzonej firmie PLO.

W 1953 r. został usunięty z floty. „W życiu społeczno-politycznym na statku od 1946 r. do 1953 r. udziału nie brał, jak również mało interesował się zagadnieniami politycznymi, nie współpracował z organizacją partyjną i aparatem KO. Do obecnej rzeczywistości ustosunkowany negatywnie. Stwierdzono wrogie wypowiedzi, jak np. w okresie przygotowania w rocznicę śmierci tow. Lenina głosił teorie rasistowskie”⁴ – donosił kierownik działu kadr Tadeusz Głodowski.

Został wówczas pilotem Portu Gdynia – w czerwcu 1954 r. zdał egzamin pilotowy, otrzymując „prawo manewrowania statka-

Fot. z albumu Jerzego Nierojewskiego

Czesław Zawada, Mieczysław Dukalski, Jan Stachowski, Jerzy Wierzbicki, J. Berent, Jerzy Ossowski

mi bez ograniczenia tonażu w dzień i w nocy przy każdej pogodzie”⁵ – przewodniczącym komisji był kpt. ż.w. Władysław Lekki (abs. WN z 1930).

W październiku 1955 r. ponownie przyjęty do PLO, został kapitanem m/s „Orłowo”. W czasie pierwszego rejsu kierował akcją

ratowniczą na Morzu Północnym – 60 rozbitków z m/s „Victoria City”, po udzieleniu im pomocy, dowiózł do jednego z portów niemieckich.

Zmarł 19 października 1958 r.⁶, spoczął na cmentarzu parafialnym w Gdyni-Orłowie.

Źródła: *Kadry morskie Rzeczypospolitej*, tom I, pod red. Jana Kazimierza Sawickiego, wyd. II, Gdynia 2000; Wadim Konstanty Taniewski-Elliott, *Spis personelu zatrudnionego na statkach Polskiej Marynarki Handlowej w latach 1939-1945*, Gdańsk 1981; karty ewidencyjne Związku Armatorów Polskich, kopie w zbiorach Sali Tradycji UMG; akta personalne PLO; londyńskie „Okólniki”.

1 Karty ewidencyjne Związku Armatorów Polskich, kopie w zbiorach Sali Tradycji UMG – D/3512, s. 19.

2 Jerzy Oskar Stefanowski, *Refleksje po zjeździe absolwentów w 1980 roku*, „Okólnik” 1981, nr 143, s. 23-27.

3 Wadim Konstanty Taniewski-Elliott, *Spis personelu zatrudnionego na statkach Polskiej Marynarki Handlowej w latach 1939-1945*, Gdańsk 1981 s. 238.

4 Akta personalne PLO.

5 Ibidem.

6 „Okólnik” 1958, nr 88, s. 32.